

Program inwestycyjny

pod nazwą „Kontynuacja modernizacji oraz wsparcie rozwoju opieki psychiatrycznej Centrum Zdrowia Psychicznego Szpitala Wojewódzkiego im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Łomży”

dla projektu strategicznego
wskazanego do finansowania
ze środków Funduszu Medycznego¹⁾

w konkursie
nr FM-SIS.03.PSYCH.2024²⁾

¹⁾ Zgodnie z ustawą z dnia 7 października 2020 r. o Funduszu Medycznym (Dz. U. z 2024 r. poz. 889 oraz z 2025 r. poz. 1739).

²⁾ Na wybór propozycji projektów strategicznych w zakresie dofinansowania zadań polegających na budowie, przebudowie, modernizacji lub doposażeniu infrastruktury strategicznej podmiotów wykonujących działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne w zakresie opieki psychiatrycznej i leczenie uzależnień, na podstawie umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia.

I. Podmiot realizujący program

Nazwa podmiotu

Szpital Wojewódzki im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Łomży

Adres podmiotu

ul. Aleja Józefa Piłsudskiego 11, 18-404 Łomża

Informacje o podmiocie

Szpital Wojewódzki im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Łomży, zwany dalej „Szpitalem”, jest jednym z kluczowych podmiotów leczniczych w województwie podlaskim. Szpital, działając w ramach publicznej służby zdrowia, zapewnia szeroki zakres świadczeń opieki zdrowotnej, od podstawowej opieki zdrowotnej po zaawansowaną diagnostykę i terapię. W trosce o dobro pacjentów jako jeden z pierwszych w województwie, a nawet w skali kraju, dołączył do programu pilotażowego centrów zdrowia psychicznego realizowanego na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie programu pilotażowego w centrach zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1883). Swoim zasięgiem obejmuje dwa powiaty, tj. powiat łomżyński i zambrowski. Wielkość populacji objętej opieką Centrum Zdrowia Psychicznego w 2024 r. wyniosła 123 219 osób powyżej 18. roku życia.

Centrum Zdrowia Psychicznego działające w ramach Szpitala to zespół zaangażowanych i wykwalifikowanych specjalistów. Jego celem jest zapewnienie jak najlepszej pomocy i wsparcia osobom borykającym się z zaburzeniami psychicznymi, tworzenie bezpiecznego i wspierającego środowiska, w którym każdy pacjent może liczyć na profesjonalną pomoc i zrozumienie. W Centrum Zdrowia Psychicznego znajdują się: oddział stacjonarny, oddział dzienny i poradnia zdrowia psychicznego dla dorosłych. Centrum Zdrowia Psychicznego zapewnia opiekę psychiatryczną, farmakoterapię, psychoterapię indywidualną i grupową, poradnictwo psychologiczne i psychologiczno-diagnostyczne, zapewniając kompleksowość opieki.

Szpital jako jedyny w województwie podlaskim jest zakwalifikowany w ramach podstawowego szpitalnego zabezpieczenia świadczeń opieki zdrowotnej jako szpital III stopnia. Jest w stanie skutecznie reagować na różnorodne potrzeby pacjentów dzięki licznym oddziałom i specjalistycznym poradniom. Szpital przyjmuje pacjentów nie tylko z Łomży, ale także z okolicznych powiatów, co czyni go istotnym punktem w systemie ochrony zdrowia regionu. W obliczu rosnących potrzeb zdrowotnych społeczności lokalnych, Szpital nieustannie rozszerza zakres świadczeń opieki zdrowotnej, wdrażając nowoczesne metody diagnostyki i terapii.

Wielkość populacji objętej opieką Centrum Zdrowia Psychicznego w 2024 r. obejmowała:

- 1) miasto Łomża i powiat łomżyński – 89 259 osób (w tym 20 osób z Domu Pomocy Społecznej),
 - 2) powiat zambrowski – 33 960 osób
- co daje razem – 123 219 osób powyżej 18. roku życia.

Szpital dysponuje 547 łózkami wraz z 20 stanowiskami stacji dializ, 32 łózkami psychiatrycznego dziennego pobytu, 7 stanowiskami dziennymi oddziału onkologicznego i 14 łózkami dziennymi Szpitalnego Oddziału Ratunkowego. Oddział psychiatryczny całodobowy dysponuje 33 łózkami, natomiast oddział psychiatryczny dziennego pobytu dysponuje 32 łózkami. W 2022 r. Szpital zrealizował 17 175 hospitalizacji, z czego 441 dotyczyło stacjonarnego Oddziału Psychiatrycznego.

Szpital oferuje szeroką gamę świadczeń opieki zdrowotnej w 36 poradniach w różnych specjalnościach, co pozwala na łatwy dostęp do opieki zdrowotnej dla pacjentów z powiatu łomżyńskiego i okolicznych. W ramach opieki psychiatrycznej ambulatoryjnej Szpital oferuje 4 poradnie w różnej lokalizacji, w tym dwie w Łomży i dwie w Zambrowie. W strukturze Szpitala funkcjonują również dwa Zespoły Leczenia Środowiskowego.

W strukturze Szpitala znajdują się 22 oddziały, w tym m.in.: Dzienny Psychiatryczny, Psychiatryczny, Neurologiczny, Onkologiczny, Oddziały Rehabilitacyjne, Dziecięcy.

Zespół Szpitala składa się z ponad 1000 pracowników. Centrum Zdrowia Psychicznego zatrudnia wykwalifikowanych lekarzy, psychologów, psychoterapeutów oraz pielęgniarki. W zespole Centrum Zdrowia Psychicznego pracuje 4 lekarzy specjalistów, 4 lekarzy w trakcie specjalizacji, 7 psychologów ze specjalizacją psychologii klinicznej, 4 psychoterapeutów, pozostali psycholodzy są w trakcie realizacji specjalizacji lub kształcą się psychoterapeutycznie. Wśród 22 pielęgniarek zatrudnionych w Centrum Zdrowia Psychicznego – 17 posiada specjalizację psychiatryczną.

Szpital angażuje się również w działalność naukową. Współpracuje z uczelniami medycznymi i niemedycznymi, co pozwala na prowadzenie badań oraz staży. Dzięki tym inicjatywom Szpital przyczynia się do kształcenia przyszłych kadr medycznych, a także do rozwoju innowacyjnych metod leczenia.

II. Okres realizacji programu

Planowany termin realizacji inwestycji: lata 2026–2028.

III. Cel programu

Głównym celem Programu inwestycyjnego jest rozszerzenie oferty diagnostycznej, terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla pacjentów Centrum Zdrowia Psychicznego w ramach Szpitala w konsekwencji wdrożenia nowych programów terapeutycznych, procedur medycznych oraz podniesienie standardu leczenia, w związku z poprawą istniejącej infrastruktury.

Cele szczegółowe:

1. Wprowadzanie programów terapeutycznych:

uatrakcyjnienie świadczeń opieki zdrowotnej może zwiększyć zaangażowanie pacjentów w proces leczenia, co również wpływa pozytywnie na jego skuteczność. Dostosowana oprawa prowadzonych zajęć może wpłynąć pozytywnie na satysfakcję pacjentów, którzy mogą być bardziej skłonni rekomendować oddział innym, którzy potrzebują leczenia, a nie chcą lub nie mogą korzystać z hospitalizacji. Potrzebne jest więc doposażenie pomieszczeń terapeutycznych w sprzęty komputerowe i pomoce terapeutyczne umożliwiające rozszerzenie oferty dla pacjentów o dodatkowe elementy, w tym filmoterapię, muzykoterapię, warsztaty.

2. Poprawa infrastruktury i warunków pobytu:

dobry warunki pobytu wpływają na samopoczucie pacjentów, co również pozytywnie wpływa na ich proces leczenia. Komfortowe warunki pobytu mogą motywować pacjentów do podjęcia leczenia lub jego utrzymania oraz mogą wpływać na zaufanie do podmiotu leczniczego. Odpowiednio zagospodarowane wnętrza zwiększają poczucie bezpieczeństwa pacjentów, co jest szczególnie istotne w kontekście leczenia psychiatrycznego. Z tego względu obecnie jest wymagane doposażenie pomieszczeń terapeutycznych o potrzebne wyposażenie socjalno-bytowe, zewnętrzna i wewnętrzna modernizacja budynku oddziału dziennego oraz zagospodarowanie przestrzeni wspólnych dla pacjentów. Ważną częścią jest także doposażenie poradni zdrowia psychicznego, w tym części wspólnej, klubu pacjenta i poczekalni.

3. Nawiązanie współpracy z innymi instytucjami, w tym z systemu opieki dla dzieci i młodzieży:

wdrożenie procesu przejścia pacjenta z opieki psychiatrycznej dla dzieci i młodzieży do systemu opieki psychiatrycznej dla dorosłych, realizowanego w ramach Programu inwestycyjnego, wymaga swobodnego kontaktu z innymi instytucjami oraz stworzenia co najmniej jednego gabinetu adaptacyjnego. Gabinet adaptacyjny powinien być przygotowany pod potrzeby osób najwcześniejszego okresu młodej dorosłości. Wymaga to doposażenia pomieszczenia terapeutycznego, przestrzeni wspólnej, poczekalni i klubu pacjenta o elementy wystroju, które mogą obniżyć lęk związany z procedurą leczenia psychiatryczno-psychologicznego.

4. Rozszerzenie oferty diagnostycznej i rehabilitacyjnej:

mając na uwadze realizację procesu przejścia z systemu opieki dla dzieci i młodzieży do systemu dla dorosłych oraz rosnącą świadomość chorób psychiatrycznych wraz z ograniczoną liczbą podmiotów leczniczych diagnostycznych w regionie, jest konieczne zapewnienie diagnostyki uwzględniającej potrzeby pacjentów, w tym osób w wieku 17–18 lat. Wymaga to zakupu narzędzi diagnostycznych (testów psychologicznych) uwzględniających diagnostykę zaburzeń ogólnorozwojowych. Należy również wziąć pod uwagę proces zwiększania się udziału ludności w wieku podeszłym. W związku z powyższym należy doposażyć Centrum Zdrowia Psychicznego w diagnostyczne testy psychologiczne.

IV. Zadania programu

IV.1. Opis inwestycji

Program inwestycyjny zakłada poprawę jakości i skuteczności leczenia pacjentów Centrum Zdrowia Psychicznego w Szpitalu, obejmuje przebudowę i modernizację budynku dziennej opieki psychiatrycznej wraz z utworzeniem terenu na cele terapeutyczno-rekreacyjne, a także zakup niezbędnego wyposażenia (również dla innych komórek Centrum Zdrowia Psychicznego).

Inwestycja uwzględnia dwa zadania:

- 1) przebudowę budynku dziennej opieki psychiatrycznej wraz z zakupem wyposażenia oraz zagospodarowaniem terenu na cele terapeutyczno-rekreacyjne Szpitala;
- 2) doposażenie pozostałych komórek Centrum Zdrowia Psychicznego Szpitala.

IV.2. Zadania

Zadanie 1. Przebudowa budynku dziennej opieki psychiatrycznej wraz z zakupem wyposażenia oraz zagospodarowaniem terenu na cele terapeutyczno-rekreacyjne Szpitala

Zadanie składa się z następujących działań:

- 1) opracowanie dokumentacji projektowej dotyczącej przebudowy istniejących pomieszczeń budynku dziennej opieki psychiatrycznej oraz kompleksowej modernizacji energetycznej budynku;
- 2) przebudowa istniejących pomieszczeń budynku dziennej opieki psychiatrycznej;
- 3) termomodernizacja budynku dziennej opieki psychiatrycznej i prace towarzyszące;
- 4) zagospodarowanie terenu na cele terapeutyczno-rekreacyjne dla pacjentów oddziałów psychiatrycznych: dziennego oraz stacjonarnego (w tym ogród do hortiterapii, obiekty małej architektury oraz oświetlenie terenu);
- 5) zakup wyposażenia dla Oddziału Psychiatrycznego Dziennego Pobytu.

Efektem zadania będzie przebudowany, zmodernizowany i doposażony budynek dziennej opieki psychiatrycznej Szpitala, co przyczyni się do poprawy komfortu i jakości leczenia pacjentów oddziału, jak również warunków pracy personelu.

Zadanie 2. Doposażenie pozostałych komórek Centrum Zdrowia Psychicznego Szpitala

Zadanie uwzględnia doposażenie stacjonarnego oddziału psychiatrycznego oraz poradni zdrowia psychicznego wchodzących w skład Centrum Zdrowia Psychicznego w wyroby medyczne oraz meble i wyposażenie. Całość kosztów wyposażenia stanowią wydatki o wartości jednostkowej poniżej 10 tysięcy zł, wobec czego zaplanowano je w całości do sfinansowania ze środków własnych.

Rezultatem zadania będą wyposażone dwie komórki organizacyjne Centrum Zdrowia Psychicznego Szpitala, tj. Oddział Psychiatryczny (stacjonarny) oraz Poradnia Zdrowia Psychicznego. Zakupy będą miały charakter uzupełniający do istniejącego wyposażenia i będą mieć na celu podniesienie jakości i dostępności świadczeń opieki zdrowotnej w tych komórkach organizacyjnych.

V. Opis zakładanych efektów medycznych i rzeczowych w wyniku realizacji inwestycji

Planowane efekty dla pacjenta uzyskane w wyniku realizacji inwestycji

Dostosowane programy terapeutyczne korzystnie wpływają na przyspieszenie procesu zdrowienia. Pacjenci, korzystając z nowoczesnych terapii, będą mogli szybciej osiągnąć poprawę stanu psychicznego i lepszą jakość życia. Większa liczba metod diagnostycznych i terapeutycznych pozwala lepiej odpowiadać na bieżące potrzeby grupy, dzięki czemu pacjenci będą mieli większe szanse na osiągnięcie swoich celów terapeutycznych. Atrakcyjna oferta terapeutyczna pozwala lepiej utrzymać motywację pacjentów do dalszego leczenia, a regularne uczestniczenie w swoim procesie zdrowienia wpływa na znaczącą redukcję objawów zaburzeń psychicznych. Interaktywne metody terapeutyczne zachęcają pacjentów do aktywnego uczestnictwa w zajęciach terapeutycznych, co zwiększa ich zaangażowanie w proces leczenia.

Założenie ogródka do hortiterapii stworzy unikalne możliwości dla pacjentów do interakcji z naturą. Dziś koncepcja ekopsychiatrii zyskuje na znaczeniu, w najnowszej literaturze badań jest ona opisywana jako nowa dziedzina medycyny. Badania wskazują, że praca w ogrodzie wpływa korzystnie na zdrowie psychiczne i fizyczne, redukując objawy stresu, lęku czy depresji. Pacjenci będą mogli nie tylko pielęgnować rośliny, ale również korzystać z przestrzeni jako miejsca do relaksu i integracji społecznej. Pojawi się dodatkowa przestrzeń do interakcji i współpracy między pacjentami. Nawiązywanie i budowanie relacji jest istotne dla osób borykających się z zaburzeniami psychicznymi. Hortiterapia przyczynia się również do poprawy zdolności motorycznych przez angażowanie różnych grup mięśniowych przy pracach takich jak m.in. sadzenie, zbieranie czy pielęgnacja. Angażuje także zmysły takie jak wzrok, zapach, dotyk. Ogródek do hortiterapii to nie tylko miejsce do pracy wśród roślin, ale również przestrzeń, która sprzyja zdrowieniu, w tym integracji społecznej czy zdolności motorycznych. Jego założenie to krok w stronę holistycznego podejścia do terapii.

Stworzenie siłowni zewnętrznej umożliwi pacjentom regularną aktywność fizyczną, co jest kluczowe dla ich zdrowia psychicznego i fizycznego. Regularne ćwiczenia fizyczne przyczyniają się do poprawy samopoczucia, zwiększenia poziomu energii oraz wzmocnienia pewności siebie. Badania wskazują, że aktywność fizyczna może zmniejszać objawy depresji i lęku. Ćwiczenia mogą także pomóc w regulowaniu napięcia, co może zmniejszać ryzyko agresywnych zachowań czy zbyt wysokiego poziomu napięcia mięśniowego. Dodatkowo wprowadzenie zajęć grupowych w siłowni sprzyja budowaniu relacji interpersonalnych i integracji pacjentów. Regularne ćwiczenia mogą mieć też pozytywny wpływ na codzienną rutynę, wprowadzając aktywność fizyczną w rytm dnia.

Stworzenie gabinetu adaptacyjnego w ramach procesu przejścia adolescentów do opieki psychiatrycznej dla dorosłych to krok w kierunku unowocześnienia obecnych procedur. Dobrze zaplanowana procedura ma zapewniać ciągłość opieki i niwelować przypadki nagłego pozostawienia adolescentów bez wsparcia. Okres przejścia w dorosłość to czas dużych zmian, płynność i ciągłość opieki ma być odpowiedzią na trudności w zaadaptowaniu się do nowych wyzwań i zmieniających się potrzeb w tym ważnym etapie życia. W tym gabinecie młodzi ludzie będą mogli przygotować się do samodzielności, uczestnicząc w sesjach, które pomogą im w adaptacji do nowego środowiska oraz wyzwań związanych z dorosłym życiem. Jasne i przejrzyste procedury mają wspomóc adolescentów w zrozumieniu, czego można się spodziewać w nowym środowisku, tak aby przeciwdziałać zbyt wysokiemu poziomowi lęku i niepewności związanymi z przejściem do opieki psychiatrycznej dla dorosłych.

Wprowadzenie nowatorskich programów terapeutycznych wspomagających rehabilitację psychiczną dorosłych z zaburzeniami pamięci (ExeSystem, Dr Neuronowski) ma szczególne znaczenie z punktu widzenia starzejącej się populacji naszego kraju i systematycznego wzrostu rozpoznań pacjentów z procesem neurodegeneracyjnym. Zakup powyższych nowatorskich programów wpłynie na pomoc w spowolnieniu degeneracji funkcji poznawczych w procesie starzenia oraz pomoże łagodzić efekty starzenia poznawczego.

Wszystkie te działania mają na celu stworzenie kompleksowego systemu wsparcia dla pacjentów, który uwzględnia zarówno ich potrzeby psychiczne, jak i fizyczne. Zastosowanie nowoczesnych metod terapeutycznych, uatrakcyjnienie przestrzeni oraz stworzenie możliwości aktywności fizycznej i społecznej przyczyni się do poprawy jakości życia pacjentów, ich samopoczucia oraz efektywności rehabilitacji. Działania te przyniosą długofalowe korzyści i będą miały pozytywny wpływ na proces zdrowienia i integracji pacjentów w społeczeństwie.

Planowane efekty medyczne uzyskane w wyniku inwestycji

Realizacja inwestycji obejmującej zakup nowoczesnego sprzętu, modernizację budynku i wprowadzenie innowacyjnych metod terapeutycznych przyniesie wiele korzyści zarówno dla pacjentów, jak i dla Szpitala. Szybsza diagnostyka, efektywniejsze leczenie, poprawa komfortu pacjentów oraz zwiększenie liczby procedur medycznych to kluczowe efekty, które pozytywnie wpłyną na funkcjonowanie podmiotu leczniczego. Szersza oferta metod diagnostycznych, terapeutycznych czy rehabilitacyjnych to nie tylko zwiększenie liczby procedur medycznych, ale także pozytywny wpływ na skrócenie średniego czasu hospitalizacji. Wprowadzenie nowoczesnych metod i poprawa jakości udzielanych świadczeń opieki zdrowotnej przyczyni się do poprawy opinii o podmiocie leczniczym. Pozytywne opinie w dłuższej perspektywie wpływają na rozwój Szpitala.

Planowane zmiany organizacyjne, w tym stworzenie gabinetu adaptacyjnego dla adolescentów przechodzących do opieki psychiatrycznej dla dorosłych, zwiększą efektywność leczenia. Współpraca instytucji przy płynnym przejściu pacjenta to także krótszy czas potrzebny na ewentualną diagnostykę i lepiej dostosowaną pomoc, co w dłuższej perspektywie powinno skracać średni czas korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej realizowanych przez poradnię. Wprowadzenie nowych metod takich jak m.in. ExeSystem, Dr Neuronowski czy inne narzędzia psychologiczne rozszerzy możliwość terapeutyczną, diagnostyczną i rehabilitacyjną Szpitala. Szerszy zakres metod pozwoli na szybszą diagnostykę i dokładniejsze określenie potrzeb pacjentów i lepsze dopasowanie terapii, co bezpośrednio wpływa na skuteczność, efektywność i czas leczenia.

Modernizacja infrastruktury, zakup nowoczesnych sprzętów komputerowych oraz wprowadzenie innowacyjnych metod terapeutycznych będzie skutkować pozytywnymi efektami zarówno dla pacjentów, jak i dla Szpitala. Szybsza diagnostyka, efektywniejsze leczenie, poprawa komfortu pacjentów oraz zwiększenie liczby procedur medycznych to kluczowe efekty, które pozytywnie wpłyną na funkcjonowanie podmiotu leczniczego i jego reputację. Celem tych działań jest stworzenie kompleksowego i zintegrowanego środowiska wspierającego rozwój oraz rehabilitację osób z problemami zdrowotnymi.

Planowane efekty rzeczowe (mieralne)

- 1) zmodernizowany, przebudowany i wyposażony Oddział Dzienny Psychiatryczny Centrum Zdrowia Psychicznego Szpitala (ok. 692 m² powierzchni całkowitej);
- 2) udostępniony dla pacjentów leczonych w Centrum Zdrowia Psychicznego Szpitala teren rekreacyjno-terapeutyczny o powierzchni ok. 912 m²;
- 3) zakupione wyroby medyczne dla Centrum Zdrowia Psychicznego, oddziału dziennego psychiatrycznego, oddziału psychiatrycznego stacjonarnego oraz poradni zdrowia psychicznego.

VI. Prognozowany plan finansowy i harmonogram rzeczowy

VI.1. Prognozowany plan finansowy

Tabela 1. Prognozowany plan finansowy

Źródła finansowania inwestycji	Wartość Kosztorysowa Inwestycji (WKI) w złotych	Nakłady poniesione przed 2026 r. w złotych	Prognozowane nakłady (w złotych) w poszczególnych latach:		
			2026 r.	2027 r.	2028 r.
Wkład własny Szpitala	1 047 125	132 840	0	382 782	531 503
Środki z Subfunduszu Infrastruktury Strategicznej - Fundusz Medyczny	6 319 824	0	4 859 639	1 460 185	0
OGÓŁEM	7 366 949	132 840	4 859 639	1 842 967	531 503

VI.2. Prognozowany harmonogram rzeczowy

Tabela 2. Prognozowany harmonogram rzeczowy

Etap realizacji inwestycji	Prognozowany harmonogram rzeczowy (w latach):			
	przed 2026 r.	2026 r.	2027 r.	2028 r.
Budowa obiektów podstawowych				
Instalacje				
Zagospodarowanie terenu i budowa obiektów pomocniczych				
Wyposażenie				
Prace przygotowawcze, projektowe, obsługa inwestorska, nadzory autorskie oraz ewentualnie szkolenia i rozruch technologiczny				

Minister Zdrowia będzie nadzorować realizację Programu inwestycyjnego zgodnie z harmonogramem rzeczowo-finansowym określonym umową na udzielenie dotacji celowej – w celu zapewnienia osiągnięcia zaplanowanego w Programie inwestycyjnym końcowego efektu rzeczowego oraz założonych do realizacji mierników. Zmiany w zakresie harmonogramu rzeczowo-finansowego nie wymagają zmiany Programu inwestycyjnego.

VII. Prognozowane mierniki programu

Tabela 3. Prognozowane mierniki programu

Rok realizacji	Zakres rzeczowy realizowanego celu	Wartość wg WKI w złotych	Mierniki – udział realizowanego zakresu rzeczowego	
			rocznie %	narastająco %
przed 2026 r.	Przygotowanie terenu pod budowę	7 366 949	2	2
	Prace projektowe, obsługa inwestorska			
2026 r.	Przygotowanie terenu pod budowę		66	68
	Budowa obiektów podstawowych			
	Instalacje			
	Prace projektowe, obsługa inwestorska i nadzór autorski			
2027 r.	Budowa obiektów podstawowych		25	93
	Instalacje			
	Zagospodarowanie terenu i budowa obiektów pomocniczych			
	Wypożyczenie			
	Obsługa inwestorska i nadzór autorski			
2028 r.	Wypożyczenie		7	100